

TRATAMENTELE REPRODUCERII ASISTATE MEDICAL: SUBIECTE ETICO-GENETICE

Xenia Didoruc

Conducător științific: Vitalie Ojovanu

Catedra de filosofie și bioetică, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Subiectele genetice și etice sunt deosebit de importante în actul medical de reproducere asistată, inclusiv prin faptul implicării tehnologiilor medicale sofisticate. Abordarea respectivelor probleme continuă să fie esențiale și actuale pe măsură ce tehnologiile și practicile genetice continuă să evolueze. **Scopul lucrării.** Relevarea suportului etico-medical în abordarea complexă a tratamentelor reproducerii asistate medical. **Material și metode.** Studiul constituie o sinteză a materialelor științifice selectate din bazele de date: PubMed, Hinari, ResearchGate, cât și din fondul Bibliotecii Științifice Medicale a USMF „Nicolae Testemițanu” S-au aplicat metodele teoretice: bioetică, sociologică, structuralistă. **Rezultate.** În reproducerea asistată medical rolul geneticii este unul esențial, care se manifestă insistent și prin aplicarea procedeele tehnologice și științifice de ultima generație. Procesul reproducerii deseori este însoțit de diverse tratamente concomitente. Actul medical în reproducerea umană asistată generează permanent numeroase probleme etice/bioetice. O problema etică importantă apare chiar începând cu testarea genetică preconcepțională, care poate identifica anumite riscuri genetico-ereditare. Această testare ridică întrebări de confidențialitate, consimțământ informat, informare corectă. **Concluzii.** 1. În tratamentul reproducerii asistate medical se evidențiază tot mai accentuat aspectele etice. 2. Importanța abordării problemelor etice și bioetice evoluează pe măsura utilizării tehnologiilor performante în sfera medico-reproductivă. 3. Cele mai evidente subiecte etice/bioetice constă în respectarea principiilor: informației, autonomiei, consimțământului informat, confidențialității, justiției, respectului pentru viață. **Cuvinte-cheie:** etică, medicină, reproducere asistată, genetică.

MEDICAL ASSISTED REPRODUCTION TREATMENTS: ETHICAL-GENETIC SUBJECTS

Xenia Didoruc

Scientific adviser: Vitalie Ojovanu

Department of Philosophy and Bioethics, USMF „Nicolae Testemițanu”

Background. Genetic and ethical issues are particularly important in the medical practice of assisted reproduction, including through the involvement of sophisticated medical technologies. Addressing these issues continues to be essential and relevant as genetic technologies and practices evolve. **Objective of the study.** To highlight the ethical and medical support in the comprehensive approach to assisted reproductive treatments. **Material and methods.** The study consists of a synthesis of selected scientific materials from databases such as PubMed, Hinari, ResearchGate, as well as from the collection of the „Nicolae Testemițanu” State Medical and Pharmaceutical University Library. Theoretical methods such as bioethics, sociology, and structuralism were applied. **Results.** In medically assisted reproduction, the role of genetics is an essential one, which is also persistently manifested through the application of the latest technological and scientific procedures. The process of reproduction is often accompanied by various concomitant treatments. The medical act in assisted human reproduction permanently generates numerous ethical/bioethical problems. An important ethical issue arises even starting with preconception genetic testing, which can identify certain genetic-hereditary risks. This testing raises questions of confidentiality, informed consent, correct information. **Conclusion.** 1. In the medical treatment of assisted reproduction, ethical aspects are increasingly emphasized. 2. The importance of addressing ethical and bioethical issues evolves with the use of advanced technologies in the medical-reproductive sphere. 3. The most evident ethical/bioethical subjects consist of respecting the principles of information, autonomy, informed consent, confidentiality, justice, and respect for life. **Keywords:** Ethics, medicine, assisted reproduction, genetics.